

KARTOTEKA ZAGADNIENIOWA

Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Słupsku

Krok po kroku...

Jolanta Janonis, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Słupsku

Wartość i społeczna użyteczność działalności informacyjnej zależy od tego, w jakim stopniu odpowiada na potrzeby obsługiwanego środowiska.

Pedagogiczna Biblioteka w Słupsku prenumerowała na przestrzeni lat od kilkunastu do kilkudziesięciu tytułów. Są to przede wszystkim czasopisma pedagogiczne i psychologiczne. Czasopisma te są źródłem informacji o aktualnych problemach z zakresu pedagogiki i psychologii. Informują także o wydarzeniach i zmianach zachodzących na mapie politycznej, kulturowej i gospodarczej świata.

Od 1975 roku, kiedy to Pedagogiczna Biblioteka w Słupsku otrzymała statut biblioteki wojewódzkiej - zaczęto tworzyć kartoteki zagadnieniowe.

Sporządzano opisy bibliograficzne zamieszczonych artykułów, zwłaszcza takich, które poruszają zagadnienia interesujące naszych czytelników.

Kartoteki PBW w Słupsku były do roku 2006 kartotekami manualnymi, składającymi się z kart jednakowego formatu przechowywanych w specjalnych szufladach. Karty w kartotece uporządkowane były według określonej cechy, a proces wyszukiwania realizowany ręcznie (manualnie).

Kartoteka zagadnieniowa – proces komputeryzacji

Kartkowe kartoteki zagadnieniowe zamknięto w 2005 roku tj. przestano drukować karty katalogowe. W okresie 2006-2009 funkcjonowały wspólnie z komputerowymi bazami danych. Od sierpnia 2009 roku kartkowe kartoteki zagadnieniowe nie funkcjonują w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej w Słupsku.

W końcu 1991 roku Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Słupsku otrzymała sprzęt komputerowy. Wykorzystałyśmy komputery do zadań informacyjnych w naszej bibliotece – do tworzenia kartotek zagadnieniowych i bieżącej obsługi czytelników w zakresie tego zbioru danych. Rozbudowa systemu wymusiła również zmianę konfiguracji sprzętu, konieczność zainstalowania kolejnych stanowisk i sieci komputerowej.

Uzupełniłyśmy bazę danych o materiały z czasopism oświatowych od roku 1990 począwszy.

Rozwiązanie usprawniło i przyspieszyło proces wyszukiwania informacji, wobec coraz bardziej złożonych pytań użytkowników i wobec coraz większej liczby publikacji dotyczących poszczególnych zagadnień.

Program KARTOTEKA zapewnił możliwość wprowadzania danych, odpowiedniego ich przechowywania, wreszcie możliwość obsługi zapytań informacyjnych.

Przystosowanie bazy kartoteki zagadnieniowej do udostępnienia w Internecie wymagało modyfikacji wielu opisów bibliograficznych i słownika haseł przedmiotowych oraz osobowych. Prace trwały kilka miesięcy.

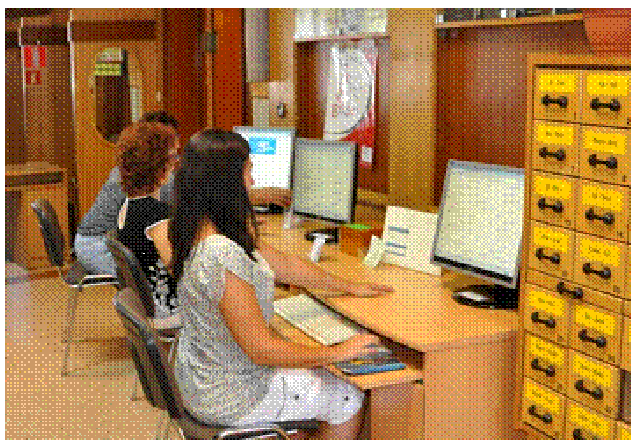
Od września 2006 roku kartoteki zagadnieniowe zaczęły funkcjonować on-line.

Podstawową zaletą tak opracowanych systemów komputerowych, z punktu widzenia potrzeb informacji naukowej, jest wieloaspektowość poszukiwań prowadzonych na jednym zbiorze. Czytelnik wyszukując interesujące go pozycje może korzystać z wybranych indeksów: *autorskiego*, *tytułowego* (tytuł książki, czasopisma lub artykułu), *hasła przedmiotowego i innych*. Można również korzystać z bazy kartoteki drukując zestawienia bibliograficzne (usługa wykonywana jest przez bibliotekarzy – pracowników Wydziału Informacyjno-Bibliograficznego

dla czytelnika indywidualnego, placówek oświatowych i dla wewnętrznych potrzeb biblioteki).

Kartoteki zagadnieniowe cieszą się dużym zainteresowaniem czytelników. Od września 2006 roku, kiedy została udostępniona on-line odnotowano blisko 100.000 wyszukiwań.

W jaki sposób można wyszukiwać w KARTOTECE ZAGADNIENIOWEJ?

Kartoteka

zagadnieniowa - jest to narzędzie umożliwiające opracowywanie i wyszukiwanie materiałów bibliograficznych. Pozwala na sprawne wprowadzanie, wyszukiwanie oraz zarządzanie książkami i czasopismami do których są przypisywane hasła przedmiotowe.

Dzięki takiemu rozwiązaniu użytkownicy mogą szybko wyszukać interesujące propozycje ze zbiorów biblioteki.

W kartotece zagadnieniowej można wyróżnić kilka modułów:

- Przeglądanie** - Przeglądanie zasobów kartoteki;
- Wprowadzanie** - Wprowadzanie danych i poprawianie;
- Zarządzanie** - Zarządzanie danymi;
- Administracja** - Administracja użytkownikami i uprawnieniami;
- Statystyki** - Statystyki wykonanych operacji;

Przeglądanie zasobów kartoteki jest dostępne dla wszystkich użytkowników.

The screenshot shows the 'Przeglądanie zasobów kartoteki' (Viewing card catalog resources) interface. At the top, it indicates the search criteria: 'Kryteria wyszukiwania haseł - zagadnień: LUB', with radio buttons for 'LUB', 'I', and 'I'. Below this, there are several filter sections:

- Hasła - zagadnienia:** A list of terms including 'absolwenci', 'ADHD', 'adopcja', 'agresja', and 'agresja-przeciwdziałanie'. To the right are 'Dodaj >' and '< Usun' buttons.
- Wybrane Hasła - zagadnienia:** An empty list box.
- Tytuł czasopisma:** A list including '"KSIĄŻKA"', 'Alkoholizm i Narkomania', 'Aura', and 'Biblioteka - szkolne centrum informacji'.
- Rek:** A list of years: 2011, 2010, 2009, and 2008.
- Autor:** An empty text input field.
- Tytuł artykułu / książki:** An empty text input field.

At the bottom right, there is a 'LUB' label next to another empty text input field.

W szczególności na uwagę zasługuje okno - **Kryteria wyszukiwania haseł, zagadnień**.

Za pomocą tego filtru można wyszukać wprowadzone artykuły z czasopism i wybrane książki przydzielonych do nich haseł.

Odbywa się to poprzez wybranie jednego lub kilku haseł z okna "*Hasła - zagadnienia*" i dodanie ich do okna "*Wybrane Hasła - zagadnienia*" poprzez kliknięcie na przycisk **Dodaj**.

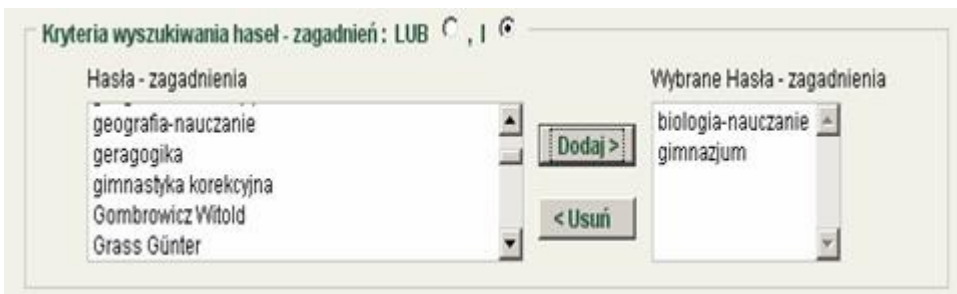
Można w każdej chwili usunąć jedno lub kilka z wybranych haseł - zagadnień używając analogicznie przycisku **Usuń**.

Dodatkowo mamy do dyspozycji przełączniki kryteriów wyszukiwania:

Kryteria wyszukiwania haseł - zagadnień: LUB , I —

które pozwalają na przeszukanie zasobów kartoteki stosując algorytm *LUB*, *I dla wybranych haseł - zagadnień*.

Wyszukujemy. temat – *biologia- nauczanie w gimnazjum*

Oprócz opisanego okna mamy do dyspozycji szereg filtrów:

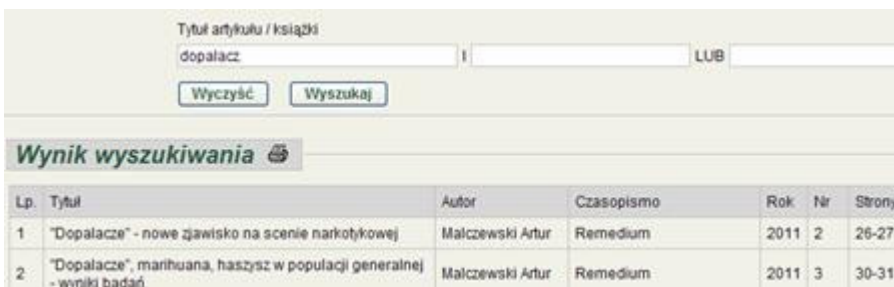
- tytuł czasopisma;
- rok;
- autor;
- tytuł artykułu / książki;

umożliwiających zawężenie obszaru wyszukiwania danych.

Po wybraniu odpowiednich ustawień zapytania, możemy już uzyskać informację poprzez kliknięcie na przycisk **Wyszukaj**.

Często korzystamy z kryterium : Tytuł artykułu/książki

Wyszukujemy temat – *dopalacze*

Przycisk **Wyczyść**, czyści wszystkie wprowadzone filtry do wyszukiwania danych.

Właściwe formułowanie problemów wyszukiwawczych i ich rozwiązywanie przy wykorzystaniu bazy danych kartoteki

zagadnieniowej jest kluczem do osiągnięcia sukcesu w uzyskaniu możliwie najpełniejszej informacji

Przykłady do ćwiczeń

- Zastosowane kryterium: **HASŁO** (zawężenie wyszukiwania)

Wyszukaj za pomocą: Kryteria wyszukiwania haseł, zagadnień

matematyka - nauczanie

matematyka nauczanie + szkoła podstawowa

matematyka nauczanie + szkoła podstawowa+ konspekt

- Zastosowane kryterium : **TYTUŁ**

Wyszukaj za pomocą kryterium: Tytuł artykułu / książki

prostytycja

prosty... (maskowanie końcówek)

szkoł... i autonom.... (szkoła autonomiczna)

- Zastosowane kryterium: **AUTOR**

Wyszukaj autora :

Leszczyński Grzegorz -

Wyszukaj autora, dodatkowo dodaj w czasopiśmie

GULIWER

Leszczyński Grzegorz + Guliwer (tytuł czasopisma)

- *Wyszukaj za pomocą: Kryteria wyszukiwania haseł, zagadnień*

Autyzm (ograniczenie lat wyszukiwania)

wyszukiwane hasło - lata 2010, 2011

POWODZENIA!